

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Lintujen huomioiminen rantaniittyjen laidunnuksessa

Lantakuoriaisesta mustapyrstökuiriin –webinaari

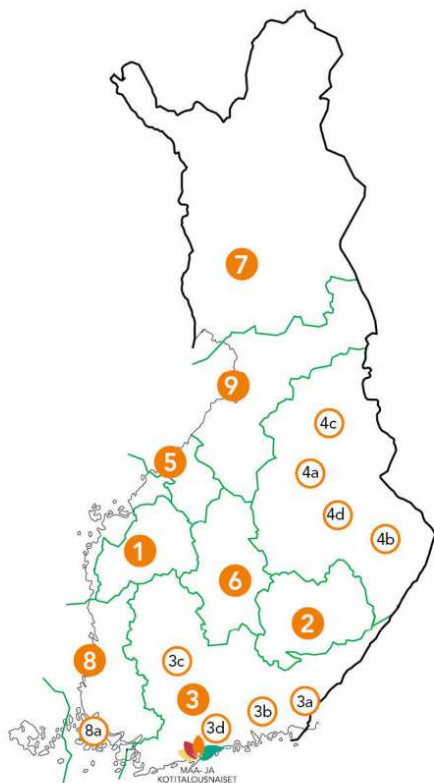
8.9.2021

Maarit Satomaa/ Oulun maa- ja kotitalousnaiset

Janne Pietilä / Pietilän emolehämätila

Esityksen kuvat: Maarit Satomaa ja Janne Pietilä

MKN Maisemapalvelut

Piirikeskukset

1. Etelä-Pohjanmaan maa- ja kotitalousnaiset
 2. Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaiset
 3. Etelä-Suomen maa- ja kotitalousnaiset, päätoimisto Hämeenlinna
 - 3 a. Etelä-Karjalan aluetoimisto
 - 3 b. Kymenlaakson aluetoimisto
 - 3 c. Pirkanmaan aluetoimisto
 - 3 d. Uudenmaan aluetoimisto
 4. Itä-Suomen Maa- ja kotitalousnaiset
 - 4 a. Iisalmen aluetoimisto
 - 4 b. Joensuun aluetoimisto
 - 4 c. Kajaanin aluetoimisto
 - 4 d. Kuopion aluetoimisto
 5. Keski-Pohjanmaan maa- ja kotitalousnaiset
 6. Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaiset
 7. Lapin maa- ja kotitalousnaiset
 8. Länsi-Suomen maa- ja kotitalousnaiset, päätoimisto Pori
 - 8 a. Turun aluetoimisto
 9. Oulun maa- ja kotitalousnaiset
- Maa- ja kotitalousnaisten Keskus

- Laaja-alainen maisema-asiantuntija-verkostomme palvelee monipuolisesti maiseman- ja luonnonhoitoon liittyvissä asioissa. Edistämme luonnon ja kulttuuriympäristön hoitoa sekä ympäristön kestävää hyödyntämistä.
- <https://www.maajakotitalousnaiset.fi/palvelut/mkn-maisemapalvelut>

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Rantalaidun —hanke (Maaseuturahasto)

- LUKEn hallinnoima hanke
- ProAgria Oulu/ Oulun maa- ja kotitalousnaiset osatoteuttajana
 - Osio 3. Kestävä ja kannattava eläintuotanto ja eläinten hyvinvointi rantalaitumilla
 - Osio 4. Vaikuttavaa luonnonhoitoa toimivilla sopimuskäytännöillä
 - <https://link.webropolsurveys.com/Participation/Public/c6457137-8a80-47d0-a343-48c78290abe9?displayId=Fin2242850>
 - Pohjoisen Maisemahelmet – ja ProLiideri -hankkeet edistävät myös Rantalaiduntamiseen liittyviä teemoja

Terveystieteiden ja
hyvinvoinnin laitos

HELSINGIN YLIOPISTO

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Taustaa Pohjois-Pohjanmaalta

- Perämeren rantaniittyjen hoitohanke - Suomen paras maisemahanke 2020
 - Pitkäjänteistä työtä
 - Mittavia tuloksia ympäristö- ja maaseutu-
viranomaisten, neuvonnan sekä paikallisten
karjatilojen ja maaseutuyrittäjien yhteistyöllä
 - Ympäristökorvausjärjestelmä tukenut työtä
 - Kansainvälisesti merkittävää työtä
 - Kasvilajit, linnut, maisema

Lajisto

- Laidunnettu merenrantaniityn pinta-ala kasvanut 4000 hehtaariin
- Rantalaidunalueet sijoittuvat 250 km:n rannikkojaksolle
- **Hoitoalueet ovat kansainvälisesti merkittäviä muuttolintujen pesintä- ja levähdysalueita**
- Laajimmat kokonaisuudet Natura 2000 –kohteilla
- Vaikutuksia kasvilajistoon ja linnustoon, luontotyyppeihin

Tärkeät linnut rantalaitumilla

- Etelänsuosirri (Erittäin uhanalainen EN, Suomen pesimäkanta n. 40-50 paria, pääsääntöisesti perämeren rannoilla)
- Mustapyrstökuiri (Vaarantunut, VU)
- Suokukko (Äärimmäisen uhanalainen, CR)
- Lisäksi paljon muita kahlaajia ja sorsalintuja
- Linnuille pesintä- ja levähdyspaikkoja rantalaidunnuksen myötä
- Rantalaidunkohteet tuottavat vuorovaikutuksessa hyviä elinympäristöjä esim. peltoalueiden kanssa

Hoidon toimenpiteet

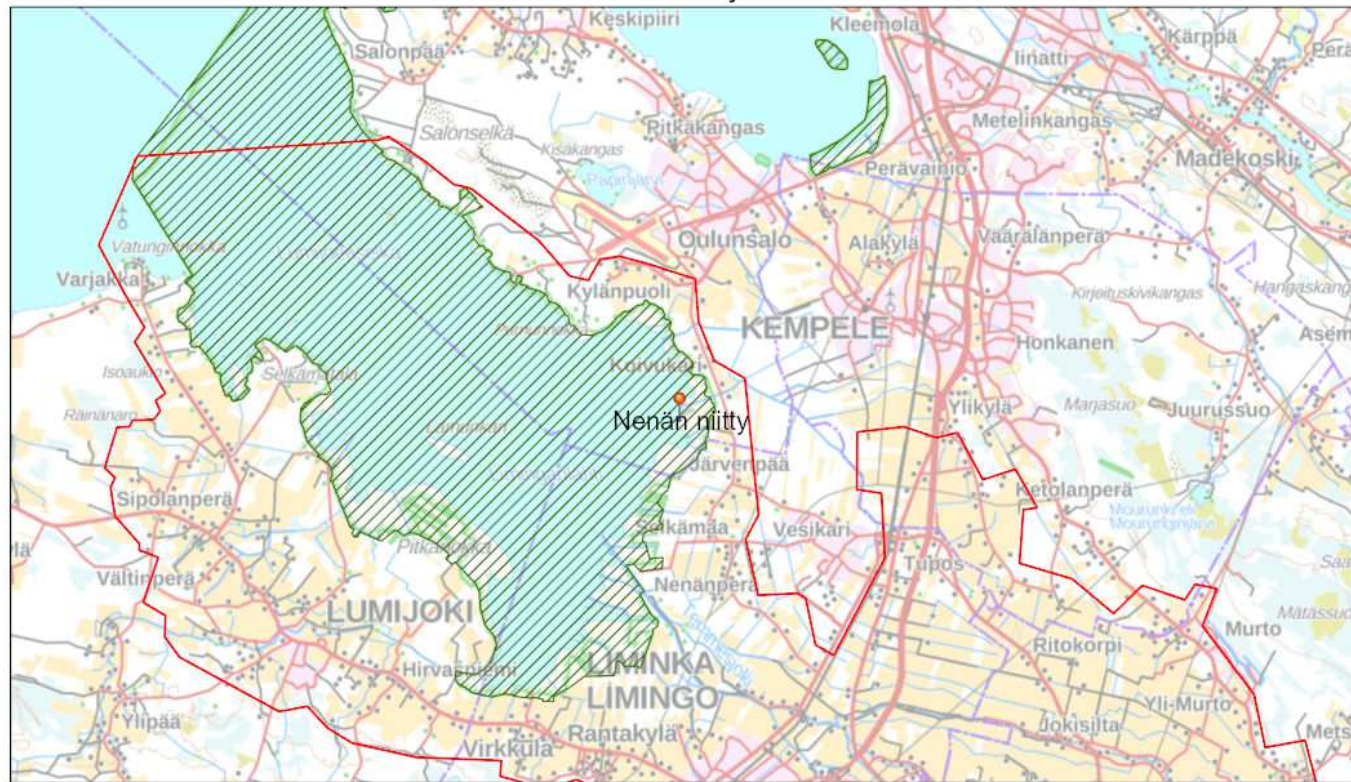
- Hoitosuunnitelman yhteydessä määritellään lajisto ja sen tarvitsemat erityistarpeet
- ELYn päätös määrittää tarkemmat toimenpiteet hoidettavalla alueella (maaseutuyksikkö ja luonnonsuojelu)
- 5-vuotisen sopimuskauden aikana käydään läpi hoidon tavoitteiden toteutumista (tähän Rantalaidun –hankkeessa esitetään mallia)
- https://www.proagriaoulu.fi/files/pohjoisen-maisemahelmet/perameren_rantaniittyjen_hoito_jorma_pessa_27_01_2021.pdf

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Yhteistyö on tärkeää — Case Nenän niitty

Vesistökunnostajan kartta

8.9.2021 klo 7.04.37

— Maisema-alueryhmän ehdotus (SYKE)

— Natura-alueet (SYKE)

1:120,945
0 1 2 4 mi
0 1.5 3 6 km

MML | Museovirasto | SYKE | Hallinnolliset rajat. Lähde: MML | (c) Suomen metsäkeskus | (c) Luonnonvarakeskus | RakL:n mukaiset yleiskaavojen ulkorajat, Maakuntakaavat: Lähde: SYKE — Asemakaavoitettu alue; Lähde: SYKE, ELY-keskukset |

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Yhteistyö on tärkeää — Case Nenän niitty

- Case Nenän niitty
 - Laidunnus aloitettu 2015 Janne Pietilän emolehmätilan toimesta
 - Yhteinen tahtotilahoidon toteutumisesta maanomistajan, alueen muiden käyttäjien kanssa (kalastajat, lintuharrastajat, metsästäjät, mökkiläiset, matkailutoimijat...)
 - Linnustoarvojen vuoksi alue oli ennen laidunnuksen aloittamista usein esillä kun mietittiin hoitoon saatettavia kohteita

Alueen arvot

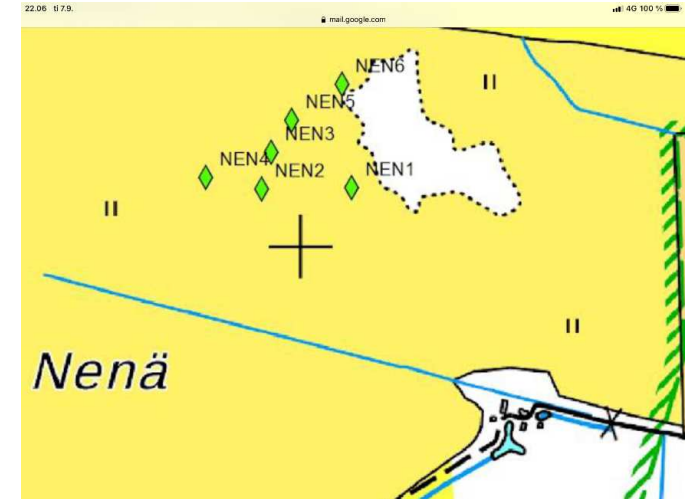
Arvokkaalla maisema-alueella/ kulttuurihistoriallisesti arvokkaalla alueella	Kyllä Limingan lakeuden kulttuurimaisema
Inventoitu perinnemaisemana	Kyllä, Maakunnallisesti arvokas Nenän niitty
Natura-alueella	Kyllä, F11102200 Liminganlahti
LUMO-yleissuunnittelualueella	Kyllä, Limingan lakeuden länsiosa
Huomionarvoiset/uhanalaiset lajit	Kyllä
Muinaisjäännös	ei
Muuta	Liminganlahden luonnonsuojelualue, Isoniityn lohkokunta (YSA202103)

KOTITALOUSNAISET

Käytännön työt — Case Nenän niitty

- Maaomistajayhteistyö
- Lohkottaminen
- Täydennysniitot
- Laidunkauden aloituksen määrittäminen yhdessä asiantuntijoiden kanssa
 - GPS-koordinaatit pesäpaikoista viljelijän tietoon
- Yhteistyö lintuharrastajien ja tutkijoiden kanssa
- Lintutorni – varastotila
- Pienpetojen pyynti
- Lintu, lehmä ja lanta
 - Turvaa ja ravintoa

Nenän niityllä pesii Mustapyrstökuiri ☺

Kehitettävää ja toiveita tulevaan

- Luonnonlaidunlihan brändäys
- Pienpetojen pyynti
- Yhteistyön kehittäminen
- Hoitosuunnitelmat eri teemoille (linnut)
- Hienolle työlle edelleen lisää näkyvyyttä ja rahoituslähteiden runsautta

Maa- ja kotitalousnaiset

@maajakotitalousnaiset

@maajakotitalous

www.maajakotitalousnaiset.fi

<https://www.proagriaoulu.fi/>

<https://www.luke.fi/projektit/rahtalaidun/>

Terveystieteiden ja
hyvinvoinnin laitos

HELSINGIN YLIOPISTO

Kiitos!

OLLAAN YHTEYKSISSÄ!

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET